

سال‌هاست که آزمون و کالت‌سبد راه بسیاری از حقوقدان‌های جوان‌ شده است. انحصار کانون وکلا اما مانع افزایش تعداد وکیل‌ها شده و مجلس هم‌گام مهمی برای مقابله با این انحصار بر نداشته است. این مشکل موجب شده است اکنون بسیاری از حق الوکاله‌ها نجومی شود و افراد هم رغبتی به وکیل‌گرفتن نداشته باشند. کمبود وکیل در کشور به یکی از معضلات اصلی حوزه خدمات حقوقی تبدیل شده است. هرچند در اکثر کشورها برای ورود متقاضی به این حرفه از آزمون و کالت استفاده می‌کنند اما تفاوت اصلی آن در نحوه برگزاری این آزمون در ایران و سایر کشورهای دنیاست.

■ **امتحانی در حد معبد شائولین**

و کالت، در زندگی یک دانشجوی حقوق نقش بسیار پررنگی دارد. در کشور ما برای مشخص شدن وکالی پایه یک، فرد باید جزو افراد برتر آزمون قرار گیرد ولی در سایر کشورها از صلاحیت علمی استفاده می‌کنند. به این صورت که اگر فرد بتواند در آزمون مقدار مشخصی شده از سوالات را پاسخ دهد و حد تصاب علمی را کسب کند، کافی است. اما رتبه برتر شدن در کشور ما باعث می‌شود افرادی که صلاحیت علمی لازم را دارند اما جزو افراد برتر آزمون قرار نگرفته‌اند از ورود به این عرصه محروم شوند. امسال حدود ۷۳ هزار تن در این آزمون شرکت کردند که فقط ۳ هزار تن از شرکت‌کنندگان در این آزمون قبول شدند! به‌طور میانگین در سال‌های اخیر تنها ۲ درصد از متقاضیان از سد آزمون و کالت گذشته‌اند.

■ **آزمون کارآموزی با سوالات شخصی**

آزمون وکالت ۹۷ هم‌زمان در ۲۵ استان کشور برگزار شد. بنا بر اعلام رئیس اتحادیه سراسری کانون‌های وکالی دادگستری ایران، مدت پاسخگویی به سوالات برای دولتیان ۱۳۵ دقیقه در نظر گرفته شده بود و ۱۵ دقیقه زمان به آزمون کانون وکلا اضافه شد. این در حالی بود که خبر افزایش مهلت پاسخگویی به سوالات در نگاه اول نشان از تغییر مثبت در برگزاری آزمون می‌داد، اما این نگرش مثبت در همان ابتدای جلسه آزمون، امید بسیاری را ناامید کرد. آژمونی که با طرح سوالات غیراستاندارد و چالشی زحمات یکساله تعدادی از

در حالی که قانون ۱۰ ساله مبارزه با پولشویی (مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲) مجلس شورای اسلامی در نظام جمهوری اسلامی ایران مَجری بود، هیئت وزیران بنا به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی، با توجیه وجود اشکالات عدیده در این قانون اما با هدف تأمین نظر گروه و بژه اقدام مالی که در خواست‌هایی همچون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی را جهت اجرا به جمهوری اسلامی ایران داده بود، لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی را به تصویب رساند و آن را از سوی رئیس‌جمهور به مجلس شورای اسلامی ارسال کرد. این لایحه پس از اعلام وصول در مجلس و بررسی در کمیسیون قضایی و حقوقی، در صحن علنی مجلس تصویب و به حکم اصل (۹۴) و بند (۲) اصل (۱۱۰) قانون اساسی برای رسیدگی به شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شد. مجمع مشورتی حقوقی شورای نگهبان در بررسی این مصوبه اعلام کرد از آنجا که این لایحه واجد مواد مختلفی در زمینه‌های جرم انگاری، مجازات، پیشگیری و سایر حوزه‌های مرتبط با صلاحیت قوه قضائیه است، لایحه قضایی محسوب شده و لذا تهیه و تنظیم آن مطابق بند (۲) اصل (۱۵۸)، و نظر تفسیری شورا از این اصل، باید صرفاً به وسیله رئیس قوه قضائیه صورت گیرد.

این نظر مقرر کرده بود هیئت دولت نمی‌تواند مستقلاً لوابخ قضایی را تنظیم و برای تصویب به مجلس ارسال کند.بنابر این تهیه و تنظیم آن توسط دو مغایر بند (۲) اصل (۱۵۸) قانون اساسی و نظر تفسیری مربوط به آن تشخیص داده شد. همچنین این مجمع پس از تطبیق مفاد مصوبه با قانون اساسی، آن را مغایر اصول متعددی همچون (۳۶)، (۴۷)، (۴۹)، بند(۵) اصل (۱۵۶)، (۱۱۲)، (۱۳۸)، (۱۵۷)، (۱۳۴)، (۵۸)، بند (۱۰) اصل (۳) دانست و نسبت به تبصره (۱) ماده (۲)، ماده (۳)، بندهای (۲) و (۴) ماده (۴)، تبصره (۳) ماده (۴)، تبصره (۴) ماده (۷) مکرر و تبصره (۴) ماده (۹) اعلام ابهام کرد.

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان نیز در مقام بررسی این مصوبه با موازین اسلامی، برخی از مواد مصوبه را خلاف شرع تشخیص داد. بر این اساس، شورای نگهبان با توجه به اساسی تشخیص داد، پس از آن رئیس مجلس شورای اسلامی طی نامه‌ای، گزارش رئیس کمسیون قضایی و حقوقی مجلس در مورد لایحه مبارزه با پولشویی را به شورای نگهبان تقدیم و در ضمن آن اعلام کرد در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۱ رئیس قوه قضائیه طی نامه‌ای، متن مورد نظر قوه قضائیه را به مجلس ارائه کرده است و در کمیسیون، متن ارسالی مورد بررسی قرار گرفته و از شورا خواستار ارائه نظر در مورد لایحه مذکور شده که شورا نیز در پاسخ بر ابقای مغایرت مصوبه با قانون اساسی تأکید کرده است.

رئیس مجلس در اقدام بعدی پس از اعلام نظر شورای نگهبان «لایحه قضایی اصلاح قانون مبارزه با پولشویی» که توسط «رئیس قوه قضائیه» «تپیه» و «پس از طی مراحل قانونی» تقدیم مجلس گردیده است را برای

آزمونی با ۹۷ درصد بازنده!

نحوه برگزاری آزمون وکالت از دانشجو تا حقوقدان را شاکی کرده است

دولتیان را می‌رود رسیدن به موفقیت را برای آنها سخت‌تر کرد. در برخی از دروس، مثل آیین دادرسی مدنی و اصول و جزا، سوالات‌هایی طرح شده بود که غیراستاندارد و دارای نظر شخصی طراحان سؤال در اعلام گزینه‌ها بود! بعضی از منابع طرح سؤال هم در هیچ یک از ادوار گذشته مورد اعتنا و توجه طراحان سؤال نبوده و به عنوان منبع در آزمون وکالت معرفی نشده بود. به عنوان مثال سوالات درس آیین دادرسی مدنی مخصوص اختیار اخذ پروانه پایه یک دادگستری بوده، نه آزمون کارآموزی وکالت!

■ **۳۰۰ پرونده به ازای هر وکیل**

در سال‌های اخیر همیشه رؤسای کانون وکلا ی

استان‌های مختلف از افزایش تعداد وکلا گلایه می‌کردند. در رأس همه اینها بهمن کشاورز، رئیس سابق اتحادیه سراسری کانون‌های وکالی دادگستری بود. وی معتقد بود «کثرت تعداد وکلا علت بیکاری و کم کاری آنهاست و این به دلیل تعداد بیش از ۱۰۰ دانشکده حقوق با پذیرش بی‌رویه و بی‌حساب و کتاب دانشجو در این رشته تحصیلی است.» اما اماراها خلاف این حرف را ثابت می‌کنند. به‌طور نمونه مصطفی پورمحمدی،وزیر سابق دادگستری با اشاره به عملکرد قوه قضائیه در سال ۹۴ گفت: «تعداد پرونده‌های وارده به قوه قضائیه جمعا بالغ بر ۱۴ میلیون و ۶۲۱ هزار و ۹۴۵ فقره است.» براین

نقض قانون اساسی در مسیر اصلاح پولشویی!

اقدام رئیس مجلس در ارسال مصوبه «قانون پولشویی» به مجمع، تصمیم‌گیری به جای کل نمایندگان بوده است و علاوه بر نقض تشریفات مقرر در آیین‌نامه‌های متعدد و اصل ۱۱۲ قانون اساسی، مصداق سوءاستفاده و تجاوز از حدود اختیارات مقرر در قوانین و مقررات مربوطه است

نگهبان ارسال کرد. شورا اشکال سابق خود را با عنایت به عدم اعمال نظرات مجمع تشخیص مصلحت نظام مبنی بر مغایرت برخی مواد مصوبه با سیاست‌های کلی نظام همچنان باقی دیند و مغایر بند (۲) اصل (۱۱۰) قانون اساسی تشخیص داد. پس از اعلام مغایرت مصوبه مجلس با بند (۲) اصل (۱۱۰) قانون اساسی، رئیس مجلس بدون آنکه مصوبه در مجلس مطرح و نسبت به آن رأی‌گیری صورت گیرد، مصوبه را برای تشخیص مصلحت به مجمع تشخیص مصلحت نظام فرستاد.

مجمع نیز در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۵ مصوبه را بررسی کرد و موافق مصلحت نظام تشخیص داد. بدین ترتیب «قانون اصلاح مبارزه با پولشویی» تصویب و برای توشیح و اجرا به ریاست جمهوری ابلاغ گردید. با توجه به مطالب فوق الذکر چند نکته ضروری است. قانون اساسی در اصل یکصدووزدهم، در مقام رفع تعارض بین نهاد قانونگذار و دادرس اساسی در تشخیص مصلحت، نهادی به نام مجمع تشخیص مصلحت نظام را تعبیه کرده است. مجمع تشخیص به حکم این اصل، مرجع تشخیص مصلحت نظام و اختلاف موجود فی مابین مجلس شورا و شورای نگهبان است. به همین منظور، آیین نامه داخلی مجمع تشخیص مصوب ۱۳۹۷/۸/۲ در ماده (۲۵) سازوکار اجرایی اعمال فراز اول اصل یکصدووزدهم قانون اساسی را مشخص کرده است. به موجب این ماده «موضوعات مربوط به تشخیص مصلحت پس از طی مراحل زیر قابل طرح در مجمع هستند: مصوبه مجلس

آنهايي که سگ گرداني می کنند بخوانند!

چند وقتی است که تب و تاب نوشته‌ها و گزارش‌ها پیرامون سگ و سگ گردانی داغ شده است.

بعضی از نوشته‌ها مضرات پزشکی موضوع را برای شما تشریح و بعضی دیگر، محدودیت‌های شرعی کار را تفسیر کرده‌اند. بعضی دیگر هم از دریچه فرهنگ کهن ایرانی و نسبت آن با فرهنگ غربی به موضوع نگر بسته‌اند. اما نگارنده صرفاً جهت اطلاع شما هموطن عزیز، چند نکته حقوقی را خدمتتان عرض می‌نماید.

اگر شما از آن دسته کسانی هستید که سگ زینتی نگهداری می‌کنید و به خیابان می‌آورید، لازم است بدانید که این سگ‌ها به دلیل آنکه منفعت غلایبی همانند منافع سگ‌های شکاری، نگهبان و گله ندارند، اصلاًحاً مالیت نداشته‌و این بدان معناست که اگر احیاناً حین سگ گردانی با افرادی مواجه شوید که به دلیل ایجاد ترس برای خود یا خانواده‌شان با شما وارد منازعه شده و ضربتی را به‌هر نحوی یا هر وسیله‌ای متوجه شما نمایند که در اثر آن جراحتی به آن وارد شده یا از هستی ساقط شود هیچ خسارتی متوجه ضارب نبوده است و شکایت شما ره به جایی نخواهد برد.

همانطور که به همان دلیل مالیت نداشتن، طبق ماده ۲۱۵ قانون مدنی اگر به فرض، فروشنده‌ای سگ زینتی بیماری را به قیمت گزاف به شما فروخته باشد و شما بعداً متوجه شوید که فریب خورده‌اید، باز هم شکایت شما ره به جایی نخواهد برد.

اما اگر از آن دسته کسانی هستید که سگ‌های شکاری، نگهبان و گله را در خانه شهری نگهداری می‌کنید و در کوچه و خیابان شهرمان می‌گردانید لازم است بدانید که قانونگذار کثیری در ماده ۴۹۹ قانون مجازات اسلامی بیان می‌دارد: «هرگاه کسی دیگری را بترساند و آن شخص در اثر ترس، بی اختیار فرار کند یا بدون اختیار، حرکتی از او سر بزند که موجب ایراد صدمه بر خودش یا دیگری گردد، ترساننده حسب تعاریف جنایات عمدی و غیر عمدی مسئول است.»

و این یعنی اگر کسی (با هر سنن و وضعیتی) در اثر دیدن سگ وحشت کرده و مثلاً به دلیل بیماری خاصی همانند بیماری‌های قلبی، دچار آسیب گردد یا در اثر ترس از دیدن سگ فرار یا حرکتی کند که خود یا دیگری دچار آسیب شوند، این دارنده مسئول جبران خسارت وارده خواهد بود؛ چرا که جای سگ‌های گله، شکاری و حتی نگهبان، در محیط شهری نیست و همین عمل یعنی «تقصیر» اثرش بر عهده دارنده سگ خواهد بود. البته فروش دیگری هم وجود دارد که در محدوده اقدامات عمدی است از جمله اینکه سگی را به سمت کسی برانگیزانید که در انصورت، سگ همانند وسیله‌ای در دست شما قلمداد می‌شود گویی سلاحی را به سمت وی نشانه فتقاید.

و آخرین نکته باز هم جهت اطلاع اینکه به تازگی با تدبیری پیشگیرانه، ممنوعیت سگ گردانی در تهران از سوی نیروی انتظامی اعلام شده است و این یعنی مراقب خود و سگتان باشید!

*دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم شناسی در دانشگاه عدالت

دانشگاهها

مزامحت در پارک خودرو

هر گاه یکی از واحدها خودروی خود را به گونه‌ای در پارکینگ پارک کند که سایر مالکان با استفاده کنندگان نتوانند به راحتی خودروی خود را از پارکینگ خارج کنند، مدیر ساختمان به نمایندگی از سوی مالکان یا پارتیمان‌ها می‌تواند با تقدیم شکوائیه‌ای به دادسرای عمومی از مالک مزاحم شکایت کند. دادسرا و سپس دادگاه نیز پس از احراز صحت امر، مالک متخلف را وفق ماده ۶۹۰ قانون مجازات اسلامی محکوم به یک ماه تا یک سال حبس و به علاوه رفع مزاحمت می‌نماید و در صورت تشدید مزاحمت، دادگاه مشارالیه را علاوه بر رفع مزاحمت به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد کرد.

افت قیمت اتومبیل قابل مطالبه است

افت قیمت که در تصادفات رانندگی مخصوصاً در خصوص تصادف ماشین‌های نو حاصل می‌شود چنانچه در نظریه کارشناس نیز ذکر شده باشد همراه با سایر خسارت‌های وارده به ماشین در حد قرار دادی که بین بیمه گر و بیمه‌گذار وجود دارد قابل مطالبه است و ماده ۲ قانون رسیدگی به خسارات ناشی از تصادفات رانندگی توسط وسیله نقلیه موتوری مصوب ۱۳۴۵/۹/۱۳ نیز مؤید این موضوع است. طبق ماده ۲ قانون رسیدگی به خسارات ناشی از تصادفات رانندگی کاران‌های فنی راهنمایی و رانندگی و پلیس راه که برای رسیدگی به امور تصادفات رانندگی تعیین می‌شوند مکلفند علت وقوع تصادف و چگونگی آن را صریحاً با تشریح وضع محل تصادف در صورت مجلس قید و میزان خسارت وارده به وسیله نقلیه را اعم از هزینه تعمیر و کسر قیمتی که در نتیجه تصادف حاصل می‌شود معلوم کنند، در صورتی که تعیین میزان خسارت در محل ممکن نباشد می‌توان آن را موکول به بازدید بعدی در تعمیر گاه نمود.
مندرجات صورت‌مجلسی که به هر طریق فوق تنظیم می‌گردد معتبر است مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

افزایش مبلغ قسط مهریه پس از طلاق

تغییر وضعیت مالی امری حدوثی و عارضی خواهد بود، لذا احوال مالی افراد هر روز ممکن است به گونه‌ای دیگر رقم خورد،بنابر این ممکن است معسر امروز، فردا از اعسار خارج گردد. پس این تغییر شرایط تأثیر گذاری زیادی خواهد داشت به طوری که مقدماتی را برای تقدیم دادخواست تعدیل قرار خواهد گرفت.
تعدیل نیز همواره دارای دو جنبه خواهد بود: جنبه اول جنبه منفی یا همان کاهش مبلغ و جنبه دوم جنبه مثبت یا همان افزایش مبلغ است، به طور مثال مرد بعد از صدور حکم اعسارش، صاحب اثری می‌گردد یا حقوق کارمندی‌اش بیشتر می‌شود. با این اوصاف وی را دیگر نمی‌توان معسر به صورت مطلق تلقی نمود،لذا همواره زوجیه وی این امکان را خواهد داشت تا تغییر شرایط پرداخت مهریه را از دادگاه بخواهد. دادگاه نیز با در نظر گرفتن اوضاع و احوال مسلم قضیه در راستای صدور حکم به تعدیل از جنبه مثبت آن اقدام خواهد کرد.
البته در فرضی که وضعیت مالی زوج معسر به یکباره تغییر کند و بهبود یابد دیگر تقدیم دادخواست تعدیل موضوعیت نخواهد داشت.بنابر این در این حالت امکان اجرای کامل حکم از آن محل وجود خواهد داشت. از طرفی دیگر ممکن است زوج معسر دچار نقصان یا بیماری گردد و تا مدتی قادر به انجام کار نباشد،در این حالت وی می‌تواند تعدیل مهریه را از جنبه منفی آن را از دادگاه به موجب دادخواست در خواست نماید.
قانونگذار نیز در تبصره دو ماده ۱۱ قانون نحوه اجرای محکومت‌های مالی بیان داشته است که محکوم علیه و محکوم له هر دو امکان تقدیم دادخواست تعدیل را خواهند داشت.